Federale en gewestelijke regeringen moeten nù nieuw leven blazen in windenergie op zee

Een storm trekt over de Belgische economie, en dat is mede te wijten aan de hoge energiekosten. Hierdoor overwegen heel wat bedrijven herstructureringen terwijl burgers zich geconfronteerd zien met een dalende koopkracht. Dit is deels te wijten aan internationale marktprijzen en geopolitieke spanningen, maar daarnaast talmt de federale overheid met het gebruiken van de hefbomen die ze zelf in handen heeft. Zo wordt de aanbesteding voor nieuwe windmolenparken in de Noordzee voortdurend uitgesteld, nadat deze eerder abrupt werd stopgezet. De bedrijven in de sector van de 'offshore windenergie' zijn weliswaar opgelucht dat de Europese Commissie vorige week het regulatoir kader goedkeurde voor de ontwikkeling van de eerste kavel van de Prinses Elisabethzone. Maar het water staat hen ondertussen wel aan de lippen. De bedrijven kijken daarom reikhalzend uit naar een snelle en succesvolle lancering van de aanbesteding. Zoniet dreigt een voor België strategische industriële sector kopje onder te gaan.

Tijdens een event van Belgian Offshore Cluster, de sectororganisatie van de Belgische toeleveringsbedrijven inzake windenergie op zee, dat plaats vindt op 19 november in Oostende, wordt een stand van zaken gepresenteerd. België is een offshore windpionier en een Europese en zelfs internationale koploper met 2,26 GW geïnstalleerde windcapaciteit in de Noordzee. De sector omvat 230 bedrijven (zelfs 378 als je gerelateerde organisaties meetelt zoals opleidingsactoren, overheidspartners of specifieke investeringsmaatschappijen). Deze bedrijven stellen meer dan 11.000 mensen tewerk. Het gaat hierbij om erg innovatieve spelers, die niet enkel excelleren in service gerelateerde activiteiten, maar ook in de productie van offshore windcomponenten. De sector draagt in hoge mate bij aan de strategische energieonafhankelijkheid van België en het beheersen van de energieprijzen in ons land, maar ziet zich steeds meer geconfronteerd met geopolitieke en concurrentiële uitdagingen.

"Onze Belgische bedrijven beschikken over een enorme expertise, maar we hebben dringend nood aan een gecoördineerde beleidsaanpak over de verschillende beleidsniveaus heen. Daarnaast is een langetermijnvisie op de sector als industriële sector noodzakelijk" aldus Dieter Coussée, general manager van Belgian Offshore Cluster. "Nu de Europese Commissie groen licht heeft gegeven voor het regulatoir kader voor het nieuwe offshorewindpark in de Noordzee, is het aan de federale regering om snel de veilingsprocedure op te starten en het project in de markt te zetten. Als sector roepen we de federale overheid op om de laatste onduidelijkheden eindelijk weg te werken en een heldere timing kenbaar te maken. Momenteel is enkel sprake over de eerste kavel in de Prinses Elisabeth Zone (PEZ) waarvan de oplevering (700 MW) pas in 2032-33 zal vallen in plaats van in 2030 zoals eerder voorzien. Er is echter nog geen duidelijkheid over de volgende kavels PEZ2 en PEZ3. Daarnaast moeten ook de gewestregeringen snel voortgang maken met projecten zoals Ventilus in Vlaanderen én Boucle-du-Hainaut in Wallonië, om de groene energie van de windparken op zee tot bij de gebruikers op het land te krijgen."

Het BE-WISE onderzoeksproject van UGent (waaraan Belgian Offshore Cluster meewerkte) brengt de Belgische offshore windsector in kaart. Simon Rogissart, doctoraatsonderzoeker aan de UGent en het BE-WISE project, ziet enkele duidelijke conclusies: “In de Prinses Elisabethzone in de Noordzee zit een onontgonnen potentieel voor nieuwe windturbineparken van meer dan 3GW, vergelijkbaar met drie kerncentrales. De vertraging van 2 jaar voor de lancering van de veiling heeft echter sporen nagelaten. Bedrijven zagen miljoen euro’s aan voorbereidingskosten verloren gaan. Deze vertraging kan gezinnen en bedrijven tot 400 miljoen euro kosten. Op langere termijn dreigt ook een verlies aan expertise en innovatiekracht, ook bij de (vooral Vlaamse) kmo’s die sterk afhankelijk zijn van de Belgische markt. Offshorewind is in de eerste plaats een industrieel verhaal, en de stilstand zet dus ook de Belgische industrie op het spel. Nieuwe windturbineparken op zee kunnen grote hoeveelheden betaalbare hernieuwbare elektriciteit leveren. Met energiecrisissen en geopolitieke spanningen neemt dat belang alleen maar toe.”

De volledige sector van de Belgische Offshore Wind (Belgian Offshore Cluster, Belgian Offshore Platform, De Blauwe Cluster, Energy Tech Belgium en OWI-LAB) roept daarom de federale regering, in het bijzonder de bevoegde federale Minister van Energie Mathieu Bihet en Eerste Minister Bart De Wever, op om op heel korte termijn de veilingsprocedure voor het nieuwe windpolenpark op zee te herlanceren, binnen een zeer duidelijk en voorspelbaar kader met dito timing.

“De overheid moet een heldere langetermijnvisie ontwikkelen met een voorspelbare en robuuste projectpijplijn, moet pleiten voor een sterke en gerichte Europese industriepolitiek, dient kansen te bieden voor kmo’s in de publieke aanbestedingen, continuïteit te voorzien in de financiering van innovatie en onderzoek, en moet tot slot waken over onze strategische autonomie en daarom (op het Europese toneel) duidelijkere ‘rode lijnen’ trekken ten opzichte van Chinese spelers” besluit Dieter Coussée.

Perscontact:

- Dieter Coussée, Belgian Offshore Cluster, boc-management@belgianoffshorecluster.com, +32 473 41 18 76
- Simon Rogissart, UGent, simon.rogissart@ugent.be, +32 479 20 23 13

Meer info:

Belgian Offshore Cluster (BOC)
Sectororganisatie voor Belgische toeleveringsbedrijven actief in offshore wind. Belgian Offshore Cluster verbindt bedrijven die producten, diensten en technologie leveren voor de bouw, exploitatie en onderhoud van offshore windparken. De cluster behartigt de belangen van haar lidbedrijven, faciliteert netwerking, kennisuitwisseling en internationale business development.

Belgian Offshore Platform (BOP)
Sectororganisatie die de belangen behartigt van de Belgische offshore windontwikkelaars. Belgian Offshore Platform vertegenwoordigt de ontwikkelaars en exploitanten van offshore windparken in de Belgische Noordzee. Daarnaast bevordert BOP kennisdeling, publiceert het sectorstudies en ondersteunt het de verdere ontwikkeling van een duurzaam en stabiel investeringsklimaat voor windenergie op zee.

De Blauwe Cluster
De Blauwe Cluster is een innovatienetwerk dat via samenwerking de duurzame blauwe economie laat groeien. We verbinden bedrijven, kennisinstellingen en overheden rond zes domeinen: duurzaam kustbeheer, scheepvaart & havens, offshore hernieuwbare energie, digital sea, maritieme beveiliging en duurzame zeevoeding & mariene biotechnologie.

Energy TECH BELGIUM (een initiatief van Agoria)
Energy TECH BELGIUM is het Belgische platform voor bedrijven die actief zijn over de hele waardeketen van energietechnologie. We verbinden bedrijven, technologieleveranciers, innovators en stakeholders om het Belgische industriële energie-ecosysteem te versterken, innovatie en competitiviteit te versnellen en nieuwe zakelijke opportuniteiten te creëren in binnen- en buitenland. Onze ambitie: energie voor onze industrie, met oplossingen geleverd door onze industrie.

OWI-Lab
On- and Offshore Wind Infrastructure Application Lab, een samenwerking tussen Sirris, UGent en VUB. OWI-Lab voert onderzoek en toegepaste testen uit voor offshore windparken, turbinecomponenten en extreme-omstandigheden-engineering. Het lab staat bekend om zijn grootschalige testfaciliteiten en expertise in structurele betrouwbaarheid.

BE-WISE
BE-WISE is een onderzoeksproject van de Universiteit Gent en de Belgian Offshore Cluster, ondersteund door het Energietransitiefonds van de FOD Economie. Het project heeft beleidsaanbevelingen geformuleerd om de concurrentiepositie van de Belgische offshore windsector te versterken. De aanbevelingen zijn gebaseerd op politiek-economische analyses van de Belgische en Europese waardeketen, aangevuld met een sectorbevraging en interviews met sleutelactoren uit de sector. Meer informatie, publicaties en beleidsaanbevelingen zijn beschikbaar via de BE-WISE website.